

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Gymnasieskolan Vipan läsåret 2022/23

Beslutad av Johan Aspelin 221101

I skollagen regleras skyldigheten att arbeta mot kränkande behandling i skolan (6 kap 6-8 §), motsvarande reglering återfinns (3 kap § 1-3) i diskrimineringslagen.

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§.

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skollagen 2010:800

1 § Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

2 § Arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att

- 1. undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten,*
- 2. analysera orsaker till upptäckta risker och hinder,*
- 3. vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, och*
- 4. följa upp och utvärdera arbetet enligt 1-3.*

3 § Arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande. Åtgärder ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt.

Diskrimineringslagen 2008:567

Vad är kränkande behandling och diskriminering?

Med kränkande behandling menas ett uppträdande som utan att vara diskriminering, dvs med koppling till någon av diskrimineringsgrunderna, kränker en elevs värdighet.

Kränkande behandling är det begrepp som används i Skollagen.

Diskriminering är enligt diskrimineringslagen att en person eller grupp missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Det finns sex olika former av diskriminering

- Direkt diskriminering
- Indirekt diskriminering
- Instruktioner att diskriminera
- Trakasserier
- Sexuella trakasserier
- Bristande tillgänglighet

Alla kränkningar som sker mellan elever, vilka på något sätt har en koppling till någon av de sju diskrimineringsgrunderna, räknas enligt lagstiftningen som trakasserier, en form av diskriminering.

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Våld och slag som inte går att koppla till någon diskrimineringsgrund på något vis klassificeras också som kränkande behandling.

Det är den som blir utsatt som har tolkningsföreträdet. Men det är också viktigt att den som utsätter får kännedom om att beteendet är oönskat. Ett nej räcker.

Insatser för att främja alla elevers lika rätt på skolan under läsåret.

Under läsåret kommer följande insatser att genomföras i syfte att främja alla elevers lika rätt på skolan:

Insats	Tidpunkt	Ansvarig	Uppföljning
Ämnesintegrerad värdegrundsundervisning i alla ämnen	Löpande under läsåret	Biträdande rektor och Ämneslagsledare	Utvärdering vid höstterminens slut
Arbetsmiljön tas upp på programråd	1 ggr/termin	Biträdande rektor	Löpande
Backa	2 ggr /termin	Biträdande rektor	Löpande

Trivselskapande aktiviteter vid introduktionsdagar, välkomstdagar och mentorstider	Introduktionsveckor	Rektor/ biträdande rektor	Vid slutet av introveckorna
Årskurs- och programöverskridande aktiviteter där eleverna lär känna varandra		Skolledningen	Efter respektive aktivitet
Förintelsens minnesdag	Januari	skolledningen	februari

Det förebyggande arbetet/aktiva åtgärder under året.

Hur utvärderades förra årets arbete och plan?

De enskilda insatserna i förra årets plan utvärderades av skolans ledningsgrupp efter diskussioner i arbetslag, mentorsgrupper och arbetslag. Planen har inte varit ett levande dokument med i förväg bestämd och strukturerad utvärdering.

Vilka resultat gav förra årets arbete och plan?

Vid utvärderingen framkom att de insatser som gjordes för att främja alla elevers lika rätt hade fallit väl ut, och samma aktiviteter planerades för detta läsår. Pandemin gjorde att en del skolövergripande aktiviteter inte gick att genomföra. Det blev fler aktiviteter i klassen i stället.

Hur har kartläggning/undersökning av risker gått till?

I år genomfördes trygghetsvandring tillsammans i alla klasser. Vi genomförde också en elevenkät. Resultaten har diskuterats i olika grupper, arbetslag, arbetslagsledar-/ämneslagsledargruppen, skolledningen och i olika omfattning i klassråd och programråd. Biträdande rektor har med sin analysgrupp gått igenom kränkings- och diskrimineringsanmälningar och enkäter för att hitta problemområden. Ämneslagen och arbetslagen har analyserat betygsresultaten och frånvarostatistiken för att se om något avviker.

Vilka risker för kränkningar och diskriminering finns på vår skola?

Kartläggningen visar att de senaste årens arbete med att skapa trygga miljöer gett utdelning. Det är färre platser som ger otrygghet. Men platser där elever måste gå förbi många andra elever upplevs som otrygga, till exempel elevcaféet och matsalen. Vidare visar kartläggningen att homofobi finns på skolan. Rasistiska uttryck förekommer också.

Många flickor på skolan uppger att de senaste årens arbete med att främja jämställdhet och minska de sexuella trakasserierna har gett resultat, men att det även fortsättningsvis är frågor att arbeta med.

Vilka konkreta mål ska det arbetas mot under innevarande läsår för att förebygga diskriminering och kränkande behandling?

Insats	Tidpunkt	Ansvarig	Uppföljning
I Backa projektet fortbildas arbetslagen i hur vi ska arbeta med diskrimineringsgrunderna med eleverna	2 ggr per termin	BR	fortlöpande
Vi på Vipan	En skolövergripande aktivitet per termin	Skolledningen	Efter aktiviteten
Nolltolerans mot rökning på skolans område	Löpande	Rektor	
Ämnesintegrerad värdegrundsundervisning	Löpande	BR	december

Riktlinjer och rutiner för anmälan av kränkande behandling

All personal som får kännedom om att elev upplever sig vara utsatt för diskriminering eller kränkande behandling mellan personal-elev eller mellan elev-elev ska senast nästa dag, från det att händelsen kommit till personals kännedom, anmäla till rektor via DF Respons.

All personal är enligt skollag och diskrimineringslag skyldig att anmäla till rektor.

Rektor startar skyndsamt en utredning för att ta reda på om det förekommit kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering. Det är elevens upplevelse som ska utredas. Utredningen genomförs i DF Respons.

Rektor är (när utredningen visar att det förekommit kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering) skyldig att skyndsamt vidta åtgärder för att få kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering att upphöra samt att förhindra att det händer i framtiden.

De åtgärder som sätts in ska riktas mot både den som blivit utsatt och den eller de som utövat kränkningen.

Åtgärderna ska följas upp för att se om de har haft önskad effekt.

Delaktighet och kunskap om planen

Arbetet med plan mot kränkande behandling och diskriminering omorganiserats i år har vi inte haft en egen grupp för arbetet utan det har gjorts i linjeorganisationen. Mål och aktiviteter har diskuterats i arbetslag och skolans ledningsgrupp och Rektor har sammanställt planen.

Elever har varit delaktiga i arbetet dels genom trygghetsvandringar, elevenkät och genom diskussioner under mentorstid kring såväl kartläggning av risker som formandet av åtgärder för att motverka dessa.

Elever får kunskap om planen och dess innehåll vid mentorstid där planen diskuteras. Planen lyfts också vid utvecklingssamtal.

Personal får kunskap om planen vid APT.

Planen publiceras både i sin helhet på skolans hemsida.